

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

an . . . . . 54 Lei
jumătate . . . . . 27 Lei
America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos

Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 3 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei

Danie frumoasă

100,000 lei pentru biserica română unită din Zlatna.

În aceste vremuri grele, când toată lumea se plânge de traiul scump; în aceste vremuri de nepăsare față de sf. biserică și de legea creștină; când toți se luptă și aleargă nebunește după avere, pe care o cerșesc să o câștige pe orice cale, — eu sunt foarte vrednic de laudă, care-l face pe Dumnezeu să se bucure de bisericele unite din Zlatna. Din *Iuliu V. Ioni* și soția *Dsala Elena n. Iancu*, merită să cinstească și recunoștința mai marilor credincioșilor.

Biserica gr.-cat. din Zlatna a avut, în aceste vremuri, 3 clopote foarte bune. În ocaziunea recivării clopotelor, dela această biserică au fost luate și duse toate, așa că de atunci încolo se folosia clopotul de vre-o 35 kg. pentru acest scop.

Parohia e mică, credincioși puțini — numai 600 suflete — dar buni; bunul Dumnezeu a dat ascultare rugăciunilor ferbinți, și se făceau, cerând ajutorul Lui atoternic, ca să-și poată și ei aduce nește clopote, de cari se simțea tot mai tare nevoia.

Tatăl cel ceresc a luminat mintea și a nișcat inima nobilă a acestor fruntași ai bisericii și neamului; le-a trimis noroc și la băile de aur, pe cari le au la „Stăruie“ și astfel făgăduința nobilă, de a face și de a ajuta sf. biserică, a ajuns a se împlini.

La 2 Febr. 1923 s'a făcut comanda pentru 3 clopote pentru biserică, în greutate totală de 700 kg., fără coroană, limbă, etc. — În 3 luni vor fi gata, așa că vizita la cel. sale I. P. S. Domn Mitropolit în această comună va fi salutăată nu numai de sutele de glasuri ale credincioșilor uniți, și de sunetul armonios și plăcut al clopotelor nouă. — Vesti-va glasul acestor clopote mărire și lauda lui Dumnezeu și a bisericei unite cu Roma.

Arăta-va sunetul lor dulce credința și dărnicia familiei Albini, vrednici fruntași, adevărați strănepoți ai vestitului călugăr Albini din Cut. — Pildă vie și vrednică de urmat va fi acest dar pentru toți buni și credincioși ai sf. bisericei gr.-cat. — Indemn să fie această danie pentru clopote, cărora le trebuie dar și ajutor dela Dumnezeu cel ceresc în toate întreprinderile. — Iar credincioșii uniți din Zlatna vor să rugăciuni ferbinți la Tronul Dumne-

zeesc, cerșind milă și îndurare peste această familie nobilă, și dar și binecuvântare peste toate gândurile și dorințele bune ale ei!

Un poporean.

„Unirea Poporului“ în America.

— Cum e primită foaia noastră peste apa cea mare. —

Iată eu, cu numele Ana Silade, Vă aduc la cunoștință, că am fost abonat foaia duminilor-voastre care venia pe numele lui Vasile Silade, adevărat pe numele feciorului meu, iară acum a abonat-o un om cu numele George Gozar, care a dat bani la păr. Leon Manu ca să-i trimită pentru foaie. Apoi eu m'am gândit așa, că ce folos 2 foi într-o formă, la o casă, mai bine vă trimit ceva bani de ajutor, că mi-e drag de foaia dumneavoastră, apoi eu vă trimit bani de ajutor pentru foaie, căci precum zic îmi place tare foaia și nu vreau să lipsască din casa mea această foaie. Apoi, mai departe, domnilor dela foaia „Unirea Poporului“, vă rog, că dacă îți primi aceste știri și veți primi și banii, să mă înștiințați, ori prin foaie, ori printr-o scrisoare. Eu gândesc, că mai bine ar fi în foaie, ca să vadă și alții și să se îndure să vă ajute, că foaia se ține cu chielțuiești mari. Altele nu vă scriu, numai vă doresc darul lui Dumnezeu și înaintarea Iubiți frați români, bunul și înduratul Dumnezeu să vă ajute, să puteți crește și înflori! — Aurora Illinois, la 27 Ianuar 1923.

Ana Silade.

*

Deodată cu această scrisoare am primit un șec despre 400 lei, pe cari îi vom vărsa în fondul de susținere al gazetei noastre. Mulțămim din inimă pentru acest dar frumos și pentru călduroasele doriri de bine, ce ni-le trimite inimoasa noastră soră și sprijinitoare din America, Ana Silade. Ne vom sili să ne facem vrednici de darul făcut. Măcar de ne-ar înțelege și alții tot așa străduințele! — *Redacția gazetei.*

— **Comoră unii sărăcit.** În Buhăești lângă Orhei (Basarabia) a murit locuitorul Simeon Chichici. Numitul a fost atât de sărăcit, încât în casa sa nu se mânca altceva decât pâine mușcăită cu apă. Dar și pâinea această o cumpăra dela cerșitori. Soția lui slăbită de foame, a murit mai de mult; a mai rămas un singur băiat, Gheorghe, care și-a păstrat sănătatea, numai cerșând mâncare de pe la vecini. Într-o bună zi Chichici a fost găsit mort.

Tânărul Gheorghe, după moartea tatălui său, s'a însurat. Era însă năcăjit bietul, că n'avea cu ce-și cumpăra nici cele mai de lipsă unelte, pentrucă răposatul nu i-a lăsat nici un singur ban.

Care fu însă mirarea lui, când prefăcând un șopron pentru vite, a dat într'un ungher peste o lădiță, în care a găsit 370 mii lei în aur!

Cum stă lumea și țara.

Turcii o lasă mai domol.

Lumea întreagă tremura de groaza unui nou război mare, ce era să izbucnească din purtarea Turcilor în vremea din Răsărit se învălurau puternic de goana vapoarelor oțelite, cari mergeau încărcate de oști și de tunuri spre malurile Asiei mici. Toți ochii erau îndreptați spre Angora, unde își țineau Turcii marele lor sfat de război sau de pace. Se auzia șovonuri de legături tainice între Turci și Ruși, precum și de alte întovărășiri secrete. Mocnia lumea a prăpădit. Ba fiind noi, România, așa de aproape de vatra jăratecului mocnitor, teama de război ne atingea și pe noi. Laudă lui Dumnezeu, oă lucrurile au apucat spre o cale de îndreptare. Stafia noului război s'a micșorat.

La Angora, Turcii au ascultat cu nemulțămire dările de seamă ale lui Ismet, sosit acolo dela Lozana și Kemal Pașa a făcut așa de ochii lumii un pic de larmă, arătându-se nemulțămît de târguiele omului său. Dar încolo, Statul dela Angora e de părere, că pertractările de pace trebuie urmări și, deci, târgul e iară deschis. Vor mai cere Turcii, vor mai și lăsa, vor îngădui și celelalte țări pricinase, însă, deocamdată, nu-i vorbă de război. Și asta-i mult! După ruptura dela Lozana se părea că războiul e ca și început și se așteptau numai bubuiturile de tun. Mai ales după vălvoarea ce-o făceau Turcii pe la Smirna. Așa însă, că Statul dela Angora se dă la târg nou, războiul s'a depărtat. Și încă poate că pentru multă vreme. Popoarele au făcut prea dureroasă școală în marele război trecut, așa că nici Turcii păgâni nu se încumetă să-l pornească iară. Să nădăjduim celea bune.

Complotiștii în fața judeoății.

Ne aducem aminte cu toții de planul diavolesc pe care l-au avut „Ungurii ce se deșteaptă“ în toamna trecută, anume de-a ucide cu bombe pe Majestățile lor Regele și Regina cu prilejul încoronării, ori încă înainte. S'a scris atunci, că ei au strecurat în țara noastră lăzi cu ecazită și o mașină drăcească, căutând să ne omoare Familia Regală. Ticăloasele lor unelte au fost însă prinse și ei au stat acum în fața judecății la București. Dintre aceștia cel mai încântat a fost un anumit

Thuróczy, om cu capul a mână, care a mărturisit pe față că el pentru Ungaria lui voia să „lucreze”. El avea tovarăș, pe un baron sau grof mincinos, care își zicea „Contele de Belmont”. Inșă nu era decât un netrebnic de unguraș cu numele *Kmoskó Miklos*. Acesta se băgase în horă pentru bani. Au mai avut apoi de soți pe doi mașiniști de la tren, anume *Bereczky* și *Dengyel*. Și pe un căruțaș cu numele *Palágyi*. Au mai fost ajutați și de alți „patrioți” unguri și chiar și de jandarmii lui Horthy, cari au petrecut ecrasita până la granița noastră.

Procesul a durat mai multe zile și părâții unii au recunoscut vinovăția lor, alții au declarat, că ei nu știau ce se cuprinde în pachetele cu pricina. Cel mai nepăsător și mai îndârjit s'a arătat *Thuróczy*, care a spus cu sânge rece în fața judecătorilor: „Pentru mine este o cinste să făptuiesc pentru țara mea aceasta, adevărat să omoare pe Domnitorii noștri.

Până când scriem acestea șire încă nu cunoaștem pedeapsa ce le-a fost măsurată. În orice caz ei nu vor scăpa de asprimea legii.

Evrei dau „morți”.

S'a scris în gazeta noastră mai de multeori despre mișcările tinerilor dela școlile înalte din Cluj, București și Iași, în legătură cu mulțimea jidovilor dela universități și în deosebi cu „morții” pe cari trebuie să învețe viitorii doctori. Evreii adică nu voiau să îngăduie, că să se taie pe la clinici pentru învățatură și morți de-ai lor, cu toate că atâția jidovi învață și ei medicina. Din acest sămbure lucrurile s'au îndelungat tare și scurta au început s'o tragă chiar studenții înșiși. De săptămâni de zile școlile celea înalte și-au închis porțile și știm, că s'au petrecut și bătăi și închideri de studenți.

În sfârșit treaba merge acum spre potolire. Universitarii sunt gata să înceapă iarăș școala, fără să mai stăruie deocamdată pentru „numerus clausus” adevărat pentru stânjenirea jidovilor dela universități. De altă parte se dau la brazdă și evreii. Ei publică acum prin gazetele dela București o declarație în care spun, că n'au nimic în potrivă să se taie pe viitor și evrei, cari murind prin clinici, nu au rușinii cari să-i îngroape.

Alegerea dela Ighiu.

Alegerea dela Ighiu s'a încheiat Marți după amiază, în 27 Februar. Numărându-se voturile găsite în urne, a fost declarat ales candidatul liberal Dr. Meteș cu 1950 de voturi contra 1110 pe numele naționalistului Dr. Silviu Dragomir. Cei ce au umblat pe la fața locului spun, că alegerea s'a făcut după calapodul cunoscut, cu jandarmi, arestări și alte floricele. Oamenilor Partidului Național li-s'au făcut în multe sate mari greutăți, chiar și d. fost prim-ministru Dr. Alexandru Vaida, a fost într'un rând petrecut între baionete, ca la Mihalț de arată în unele secții de votare, precum spun gazetele Partidului Național, s'ar fi furat voturile dlui Dragomir și s'au înlocuit cu ale candidatului liberal. În orice caz grozav de trist, cum se fac alegerile de-o vreme încoace!

Pedeapsa complotiștilor.

La încheierea gazetei aflăm știrea că judecarea complotiștilor unguri s'a încheiat și trei dintr'ânșii anume: Belmont, Turóczy și Palágyi au fost judecați la câte 10 ani, iar Bereczky la doi și Dengyel la un an. Un anumit Balázs iarăș la 10 ani.

Grăunțe sufletești.

Injurăturile.

Nu e lucru mai urit în lume, decât a injura, a sudui. Când un om cinstit și de omenie aude injurături, i-se ridică părul măciucă în cap și fugă mâncând pământul. Sunt popoare, cari nici nu-și pot inchipui, ce va să zică a injura, și sunt iarășii altele, a căror tot al doilea-treilea cuvânt este injurătură. Din nefericire neamul nostru românesc se numără între acestea din urmă, ceea ce e foarte dureros și trist din cale afară. Mai cu samă la miliție se injură într'un mod atât de spurcat, de-și stă mintea în loc, și te gândești, cum se poate ca oameni cu școală, cum sunt unii militari, să injure ca niște țigani și cocși.

Și mai dureros e, că noi românii injurăm nu numai urit și spurcat, dară injurăm chiar numele cel sfânt al lui Dumnezeu, așa că cu drept cuvânt se plânge profetul Isaia, zicând: „Mirați-vă și vă văietăți, acestea zice Domnul, pentru voi numele meu pururea se hulește într'u neamuri” (52, 5).

Nu-și dau samă nefericiții aceștia, că injurarea numelui lui Dumnezeu este un păcat cu adevărat drăcesc și unul dintre cele mai groasnice păcate.

Sfântul Toma de Aquino zice, că injurarea lui Dumnezeu este un păcat drăcesc pe care numai cei meniți iadului îl pot face. Cel ce injură pe Dumnezeu este mai rău decât un câine, pentru că acest animal nu mușcă pe stăpânul său, nici atunci, când îl pedepsește. Asămănând păcatul acesta cu celelalte, toate celelalte păcate se par din cale afară mici: furtul și omorul e nimic pe lângă acest păcat, zice sfântul Ieronim. Când injuri pe un rege bun, faci păcat mare; ce păcat trebuie să fie însă, când injuri pe însuși împăratul împăraților, întreabă sfântul Augustin. Toate celelalte păcate își au rădăcina, parte în slăbiciunile noastre omenești, parte în nepriceperea noastră, păcatul acesta însă se naște din răutatea sufletului; orice păcat se poate și scuza: mândria cu vaza înaintea oamenilor, sgărcentia cu pofta de a avea cu ce trăi, necumpătul cu pofta de a te nutri, numai păcatul acesta n'are nici o scuza, zice sfântul Bernard. Iar sfântul Efrem întreabă: „Nu-ți e frică ticălosule, că foc se va cobori din ceriuri și te va arde, pentru că ți-ai deschis gura împotriva celui Atotputernic? Nu-ți e teamă, că se va deschide pământul și te va înghiți? Zădarnic te amăgești, este cu neputință, să scapi din mâinile celui Atotputernic!”

Păcatul acesta îl pedepsește Dumnezeu, de multe ori încă pe acest pământ, iar pe lumea cealaltă cu focul cel de veci.

Când regele Baltazar a necinstit sfintele vase, i-s'a arătat o mână, care a scris pe părțile niște cuvinte necunoscute și într'aceeași noapte s'a omorât împăratul Baltazar și dușmanii i-au luat împărăția, după cum ne spune Danil prorocul. Împăratul asirian Sinahirim a injurat pe Dumnezeu, când purta război cu izraelitenii. Nu peste mult a pierdut 200 de mii de soldați și a fost omorât de înșiși fiii săi (Cartea Împăraților a patra, cap 19). Împăratul Mihail al III-lea din Constantinopol a batjocorit în ziua înălțării Domnului sfânta taină a cu-

minecăturii și încă în aceeași noapte s'a cutramur mare, iară după câteva zile a fost omorât pe el chiar fiii săi la masă.

Regele Jidovilor Irod Agripa s'a numărat sine Dumnezeu „și îndată l-a lovit pe gerul Domnului și mâncându-l viermii a murit”. Ni-se spune la Faptele Apostolilor, 12, 21, când petreceau jidovii în pustie și-i conștient pe ei Moisa, „un jidov grăind numele Domnului a blăstămat și l-au adus pe el la Ierusalim și l-au dus pe el în temniță, ca să-l judece după cum va porunci Domnul. Și au înțeles Domnul către Moisa, zicând: Scoate din tabără pe celce a blăstămat și pe celce au auzit să puie mâinile pe capul său să-l ucidă cu pietri toată adunarea”, cetim în treia carte a lui Moisa. Domnul Hristos spune, că „celce mânia pe fratele său îndelungat va fi gheenii focului” (Mateiu 5) cu cât va fi deci mai vinovat celce injură numele cel sfânt al Domnului? „Celce va de rău pe tatăl său sau pe mamă-sa, cum mă să se omoare”, zice Domnul la Moisa (11, 17), de ce pedeapsă sunt deci vrednici, cari injură pe Dumnezeu, întreabă sfântul Ioan de aur.

Chiar și statele au înțeles, că nu se pot lăsa, ca cetățenii să suduie pe Domnul, de aceea aproape în toate statele sunt legi, care pedepsesc cu temniță pe celce injură numele lui Dumnezeu. În Franța regele Ludovic nouălea a adus lege prin care celor ce injură pe Dumnezeu li-se ardeau buzele cu fier. Cel dintâiu care a fost astfel pedepsit, a fost un cetățean din Paris, căruiu i au ars buzele mijlocul pietei.

Iată pentru ce îi rugăm noi pe cetățenii noștri, să nu sufere în casele lor nici un om străin și cu atât mai puțin pe un copil al lor, care ar îndrăzni, să injură pe Dumnezeu. Blăstămul lui Dumnezeu a fost în casa și familiei aceeaia, în sânul căreia a născut Domnul Dămnilor, Împăratul Impăraților și cel mai bun al nostru Părinte. Și ar mai fi de spus că cu pietri să-i batem în mijlocul satului celce se încumetă, să facă lucrul acesta.

De prin sate.

Din Racovița-Olt. În ajunul Bobotezei s'a sfințit drapelul societății meseriașilor catolici români din Racovița-Olt, asmembrii în corpore la biserică, unde paratopop V. Florianu a făcut convenita binecuvântare. După terminare le-a ținut o cuvântare cațională, mulțumindu-le că s'au constituit pe bază creștină în o societate. Le-a adus la cunoștință membrilor între altele de cuvintele pe care le-a spus Alexandru, că

„Undei unul nu i putere,
La nevoi și la durere
Unde-s doi puterea crește
Și dușmanul nu sporește”.

Le-a mai spus că societatea așezată pe bază creștină va avea ajutorul Domnului și încrederea publicului și se vor de roadele ce le va da Societatea atât în familie lor cât și comuna Racovița. Societatea numără de prezent peste 200 de membrii dintre cari cei mai mulți au dat câte un vot în favorul societății. Președinte a fost ales Ioan Doican, primarul comunei și membru de onoare al societății, de meserie țigăruș și zidar. Naș al drapelului e harnicul de țigăruș Ștefan Nicula, care a dăruit Societății 10 Purtații drapelului: David Raț, tamplăruș dăruit 500 Lei.

Să dea Dumnezeu cumcă doririle de ale părintelui protopop să se împlinească adevărat Societatea meseriașilor români

in Racovița-Olt să trăiască, să crească și să florească, iar marele public românesc să se lăseze cu încredere acestei Societăți, care îmbrățișează printre membrii ei: zidari, lemnari, mplari, mecanici, instalatori de mori pricepuți.

Mulțămită publică.

Dupăce credinciosul fiu al parohiei gr. rom. Cătălul român; plasa: Crasna; județul: Blaj, — d. Ilie Gudescu emigrat în America, domiciliat în Akron Ohio, a binevoit a ne ajuta pentru biserica cea nouă, — ce avem de gând, cu ajutorul lui Dumnezeu, a-o edifica — suma de 5000 Lei; subscrișii ca reprezentanții sericii, venim cu toată dragostea a-i rosti mulțămita noastră ferbinte pentru darul ce l-a dat bisericii noastre, rugând pe Dumnezeu în locul ofertelor vremelnice și lumești, — să dăruiască celea vecinice în împărăția sa veșnică!

Lista acelor marinimoși și darnici credincioși din Akron-Ohio—America S. U. cari au contribuit pentru fondul bisericii cea nouă din Cătălul român:

1) Ilie Gudescu 10 dolari; 2) Ioan Crișuan 10 dolari; 3) Ioan Păușan, Fiorea Bolojan, Ioan Măță și Crăciun Cozac câte 2 dolari, Ioan Buciu, orgiu Ardelean, Crăciun Măjoș, Simeon Toma, orgiu Toma, Ana Stan, Toma Simeon, Moisie Șifan, Petru Bronța, Ioan Bronța, și Fiorea Bronța câte 1 dolar, — și P. Chima 50 cenți, total s'a colectat 3450 dolari.

Cătălul român la 8 Februar 1923.

Grațian Flonta
protopop gr.-cat.

Mitru Pălgău
curator primar.

De-ale economiei.

Gunoși-vă pământurile!

Ne aflăm în pragul unui nou an economic, care econom încă de pe acuma se gândește, să se facă, pentruca să aibă roadă cât mai multă și mai bună și astfel un câștig cât mai mare. Dar nu numai economii, ci țara întreagă are nevoie astăzi pământul binecuvântat al României, așteptând singur dela acesta mântuirea. Gunoșii noștri au ajuns de bajocura străinilor. În Paris se plătește un Leu de al nostru cu 8 bani, iar la Zürich, în Elveția, cu numai 5 bani și jumătate, măcarcă până la 1916 banii noștri erau egali nu numai cu cei francezi ci cu cei elvețieni. Marii moșieri spun, de câte ori se vorbește de starea de astăzi a țării: iată că pământurile împărțirii pământului; până eram noi gunoși, era belșug în țară, de când sunt țării, România merge înapoi ca racul!

Iată pentru cari motive trebuie să facem pământurile să se ne stă în puțință, ca pământul nostru să aibă un câștig cât mai mare. Iar aceasta să se facă printr'o îngrijire cât mai bună a pământurilor și cu puțință.

Bucatele sug din pământ întreg suc de viață și au lipsă. Dar de unde tot iei și nu mai poți să faci, trebuie să se gândească odată. De aceea trebuie să se facă gunoim pământurile cât mai des și cât mai bine.

Gunoirea se poate face ori cu gunoi de câștig ori cu gunoi măiestrit sau artificial. Gunoitul de grajd este foarte bun, dar tot nu poate să se asemene cu cel artificial. Pentruce? Pentrucă oamenii învățați au băgat anume de mâna, că de ce fel de nutremânt au lipsă dietele feliuri de bucate și au aflat, că plantele au lipsă de caliu, fosfor și nitrogen. Ei bine, oamenii au pus pe lucru și au făcut un fel de gunoi măiestrit, care conține ceea ce e de lipsă plantei. Acesta este gunoiul artificial, pe care-l produce, în țară și altele și fabrica de nitrogen din Dicio-mărtin (jud. Târnava-mică), care produce la noi două vagoane de gunoi măiestrit.

Că de ce mare folos este acest gunoi, se

poate vedea, între altele, și din faptul, că sașii noștri îl întrebuințează foarte mult și apoi că cea mai mare parte a gunoiului acestuia îl cumpără, dupăcum îmi spunea directorul fabricii, străinătatea: Olanda, Egiptul, Grecia, Dania, Franța, și anume 92 la sută din tot ce produce această fabrică.

Cât câștigă un plugar prin întrebuințarea acestui gunoi, vom arăta în numărul viitor.

ȘTIRI

Răvașul săptămânii.

Zilele	Calendarul		Sfinții a căror pomenire se face
	nou	vechiu	
Dum.	4	19	Ap. Arhip
Luni	5	20	Păr. Leon
Marti	6	21	Păr. Timoteiu și Eustatiu
Miercuri	7	22	Martirii din Eugenia
Joi	8	23	Mart. Policarp
Vineri	9	24	Aflarea capului s. Ioan Bot.
Sâmbătă	10	25	Păr Tarasiu

Tipicul săptămânii: În Duminică a doua a postului mare la utrenie se cântă pe glas 6, evanghelia învierii a VI-a, luminătoarea a VI-a; la liturghie evanghelia dela Marcu cap. II. st. 1.: »In vremea aceea intrat-a Isus în Capernaum«...

Târgurile. 4 Martie Comloșul mare (jud. Timiș), 5 Abrud, Alămor, Baia mare, Vinful de sus. 7 Zălau, 8 Odorheiu, 9 Petriș. 10 Dalboșej.

Prețul banilor. La începutul săptămânii s'au vândut la București: 1 dolar american cu 215 lei; francul francez cu 13 lei 5 bani; leul arată scădere.

Pentru luminarea poporului. Prea Onoratul Păr. Alexandru Bredan protopop în Baia mare și-a răscumpărat abonamentul la gazeta noastră pe 1923 cu suma de 100 Lei, iar Dna Ana Silade din Aurora Illinois, America, ne-a trimis pentru fondul de susținere al gazetei 400 Lei. Le mulțămim din inimă!

Maiestatele Lor ajută două orfane de războiu unguroici. Zilele trecute a împărțit prefectul județului Trei-Scaune câte 3000 Lei pentru două orfane de războiu, amândouă săcuience, anume Carolina Oláh și Roza Balla. Impărțirea darurilor s'a făcut între mari serbări, fiind de față lume multă. Săcuii din județ au rămas foarte adânc mișcați de darurile acestea.

Ajutor pentru văduvele și orfanii de preoți. Preaveneratul Consistor din Blaj a împărțit ajutoare de câte 600 Lei fiecărei văduve de preot, orfanilor câte 400, iară preoților penzionați câte 800 Lei pe anul acesta.

Deși așa de mică suma aceasta, le prinde atât de bine bieților orfani și văduve de preoți, cari n'au decât foarte mică penziune, pentrucă statul nu le dă aproape nici un ajutor.

O poruncă a episcopilor greco-catolici Episcopii greco-catolici din Ardeal, adunați la sfat în București în ziua de 29 Noemvrie 1922, au dat o aspră poruncă preoților, de a nu mai sluji împreună cu preoți de altă lege. Iar pe preoții, cari vor face-o aceasta, îi amenință cu asprimea sfințelor canoane.

Porunca aceasta a dat-o de altfel nu de mult și Mitropolitul greco-oriental al Sibiiului și trebuie să o dea oricare vladică, intrucât ține la credința sa.

Acei preoți, cari slujesc împreună cu cei de altă lege dovedesc că n'au credință. Căci dacă ar ave-o, nu și-ar cotrazice cu faptele. Fiecare preot spune, adevărat, cumcă credința sa este cea bună, și că cei ce sunt de altă credință greșesc și sunt schismatici sau eretici. Cum se poate cu toate acestea, că acești preoți slujesc la masle și la înmormântări împreună? Semn, că nici unul nu are credință.

Un aviator căzut dela 1000 metri și rămas teafăr. În Madrid, capitala Spaniei, un aviator a căzut cu aeroplanul dela o înăl-

țime de 1000 metri. Aeroplanul s'a făcut țandări, pe când aviatorul nu s'a ales decât cu spaima și cu fericirea de a se vedea teafăr, dupăce fusese în gura morții.

Vom scăpa de grindină, cel puțin așa ne asigură profesorul Wilder D. Bancroff din Daylor (Ohio, America). Acesta a sburat cu aeroplanul la 500 de metri deasupra norilor și a aruncat în nori nisip electrizat. În cinci minute acești nori deși aveau o lungime și lățime de câțiva kilometri și o grosime de 1500 metri, s'au desfăcut și s'au împrăștiat.

Suflete mari. Am arătat într'un număr trecut al gazetei noastre, ce sumă mare a dăruit dl Vasiliu Bolnavu pentru studenții universitari. Mai nou DSa a hotărât, că va cumpăra toate cărțile de cari au lipsă studenții pentru a-și face învățătura. Aceste cărți le va cumpăra și le va da în sama bibliotecilor universitare. E vorba de mai multe sute de mii de Lei.

Cetim în aceeaș vreme, că deputatul Ianculescu a dăruit 100 mii Lei pentru liceul din Caracal și 50 mii Lei pentru școlile sătești din județul Romanați. — Dl Zentier, directorul societății „Distribuția“ a dăruit liceului „Regina Maria“ din București suma de 100 mii Lei.

Scumpetea. Într'un ziar se plânge cineva, că scumpetea e grozavă. De pildă la Târgul-Murăș, carnea de vacă e 12 Lei kgr., de vițel 14, de porc 28 Lei. Il poftim să vină la Blaj, unde capătă carnea de vacă cu 20 Lei kgr., de vițel cu 24, iar de porc cu 36. Că apoi ce scumpete e la băcăniile noastre, se poate convinge oricine. Atâta e sigur, că tot felul e mai scump ca altundeva. Și noi blăjenii tot nu ne plângem.

Intunecime de lună. O frumoasă intunecime de lună se va vedea Vineri noaptea spre Sâmbătă, 3 Martie 1923, între ceasurile 3 și 12 minute și 6³⁵. Se înțelege, numai în caz de timp senin. — Șirele acestea le scriem în 28 Februarie.

Foc mare în București. La începutul săptămânii trecute a ars la București o mare fabrică de lemnărie (Fabrica Lessel). Pagubele trec peste 30 milioane. La stângerea focului, surpându-se un zid, au fost răniți greu mai mulți soldați.

Cum se pedepesc speculanții în Germania. Pentru a-și feri țara de ruină, parlamentul german a adus o lege, care pedepsește cu 15 ani închisoare pe speculanți, cămătari și contrabandiști. Și pe lângă aceea numele lor se vor publica în toată țara.

Cum prețuiesc francezii hărnicia. Guvernul francez a dat o ordonanță, în vârtutea căreia fiecare prefect de județ are să recomande guvernului pe fetele cele mai harnice din județ. Pe aceste fete le-au dus apoi la Paris, în cinstea lor au făcut o mare sărbătoare, la care au luat parte miniștri și generali, le-au dat o diplomă (scrisoare de recunoștință a hărniciei), o frumoasă sumă de bani drept zestre și apoi întreg Parisul le-a strigat: „Să trăiască“, ministrul cultelor le-a sărutat cu lacrimi în ochi și le-a îmbrățoșat, iar sara în toate teatrele Parisului s'au jucat piese în cinstea lor.

Câni turbați. În ziua de 17 Februarie un câne turbat a mușcat la Brașov 5 oameni. În urma acestui fapt poliția din acel oraș a luat aspre măsuri ca regulamentele despre câni să fie ținute întocmai. N'ar trebui, ca și primăria orașului nostru să facă ceva împotriva atâtor câni ce zăcăresc pustii, toată ziua, prin piața Blajului? Anul trecut un câne turbat a făcut și la noi isprăvi dureroase. Și aici, unde sunt atâția școlari ce merg și vin dela școală, un câne turbat, Doamne ferește, ar avea prea multe picioare la îndemână. Ce rost au chiar și dulăii lățoși de stână, pe ulițele Blajului?

— **S'a aflat pricinitorul influenței.** În anii 1890—1900 a murit în lumea întreagă sute de mii de oameni în urma boalei așa numite *influență*. Iar în anul 1918 știm, că a bătuit *boala spaniolă*, tot un fel de influență, și a omorât mai mulți oameni decât războiul cel mare. Doctorii stăteau cu mâinile încrucișate și nu știau cum să le vină într'ajutor bietilor bolnavi, pentru că nu cunoșteau pricinitorul boalei.

Din New-York (America) vine știrea, că doi doctori dela Institutul bacteriologic Rockefeller, dnii Frederic Gates și Petru Olitsky au descoperit, după multe cercetări, pricinitorii acestei boale, și au aflat, că sunt niște bacili, dar așa de mici, încât numai măriți de 1000 de ori, se pot vedea. Acești bacili nu stau decât numai în nas și în grumaz.

De acuma toți doctorii mari ai lumii se vor pune pe lucru, doară-doară le va reuși să afle vre-un leac pentru a-i putea stârpi.

— **Mai bine mor decât să nu bea.** Se știe, că în America nu se mai vând beuturi și că pe cine-l află că bea, îl pedepsesc grozav. Bețivii însă nu se pot împăca cu legea aceasta și beau tot ce le vine la îndemână, numai gust de beutură să aibă. Astfel beau cei mai mulți spirit de ars și alte veninuri. În urma acestor beuturi au murit numai în orașul New-York în cursul lunii Decembrie a anului trecut 34 persoane.

— **Groznică nefericire a unei familii.** Într'un sat din jurul Devei s'a întâmplat grozăvia următoare într'una din săptămânile trecute: Un lucrător dela băi și-a adunat prin lucrul mâinilor sale frumoasa sumă de vre-o 8000 de Lei. Fericit a adus banii acasă, i-a pus pe masă, mergând să-i spună și să-i arete și nevastei sale, care tocmai își scâldea copilul cel mic. Până'a trecut însă în odaie, copilul de vre-o 3—4 ani, a luat banii de pe masă și a atârnat cu ei focul din cuptor. Vine tatăl său și caută banii. Il întreabă pe copil, care-i spune blând și voios, că a atârnat focul cu hârtiile acelea rele. Atunci tatăl său, pierzându-și mintea, ia cuțitul de pe masă și-i taie amândouă mâinile copilului.

La sbierătele groznice ale copilului vine și nevastă-sa din odaia de alături. Ingrozită sbieră după ajutor, când, mergând în odaie, bagă de samă, că copilul cel mic s'a înecat în scaldă. Biata muiere a dat un țipăt și a căzut moartă lângă scaldătoare.

Nefericitul, de tată, văzând ce s'a întâmplat, a luat o funie și s'a spânzurat.

Pe când au venit vecinii, atrași de zbirătele copilului cu mâinile tăiate, în casă erau trei morți. Pe nefericitul de copil l-au dus apoi la spital, unde își trăiește ultimele clipe.

— **Teatru cu școlarii.** Domnii învățători și profesori, cari ne-au cerut notele cântărilor din piesa „*Fetița Orfană*” de A. Melin, sunt rugați să fie îngăduitori încă vre-o săptămână două, când vom avea notele litografiate într'un caet anume și atunci le vor primi. Note se fac puține, deci cari mai au de gând să joace piesa, să grăbească a le cere. Ediția I. din piesă încă s'a epuizat și nu-o mai avem, dar dacă ni-se va cere din multe părți vom tipări-o din nou.

— **O domnișoară** cu scrisoare bună pentru lucru de cancelarie, se primește numai decât la Administrația gazetei noastre. Plată bună.

Dacă voiți ca banul nostru să ajungă iarăși la preț și să se sfârșască odată scumpetea, nu lăsați nici un petec de loc nesămănat, creșteți vite, porci și galice

cât mai multe, îngrijiți-vă viile și pomii și nu cheltuiți nici un ban pe lucruri ne-
trebnice!

Poșta Gazetei.

Prea Onor. Grațian Flonta. — V'am împlinit dorința cu toată dragostea. Vă rugăm să fiți sprijinitorul nostru în părțile Sfinției Voastre.

Dlul G. Hânzu, Negru. Ne pare rău, că articolul nu este scris în forma și în limba înțeleasă de sătenii!

Dlul A. Precup, Unimăt. Am publicat cu drag un extras din apelul ce ne-ați trimis, dar gazeta în cinste nu v-o putem făgădui, fiindcă suntem și noi avizați la banii de abonament. O casă de citire oricum poate aduna dela membrii săi măcar atâta, cât să se plătească la an 2—3 abonamente la foile populare. Mai ușor pot plăti 30—40 de oameni 3—4 foi, decât un singur om 50—60 de lei la an. Iar foile, în scumpetea cea mare de astăzi, o duc foarte greu și nu pot face cinste, oricât ar dori.

C. Ciocișan, Rusul de sus. Am primit banii trimiși în abonament, sunteți achitat până la 30 Iunie 1923.

G. Timiș preot și F. Timiș, Borșa. Abonamentul DV. e plătit până la 1 Iulie 1923, iar a celorlalți doi abonemenți e plătit până la 31 Dec. 1923; gazeta se trimite tot pe adresa lui F. Timiș în 4 ex.

— **»Târnavă», D.-S.** — Ca să încheiem: Acum știm deplin cecece doriām. O recunoașteți chiar DVoastră. Anume: »Gloria acestei sume nu se poate ajunge cu mâinile încrucișate, ci trebuiește oarecare stăruință! Nu-i așa?» — mărturișiți înșivă în numele dlui prefect. Păi, oare nu tocmai de această »stăruință» s'au plâns țărani din Iclod — întrebăm noi? Dovadă și palmele primite de săteanul Artimon Părău. Ori ce s'a ales cu cercetarea? Prin urmare, dacă s'au adunat banii cu sila, ori chiar și numai o parte din ei, atunci gloria sumei e foarte iestină! Așa poți aduna, nu zeci de mii, ci milioane! Numai cât se vără grea amărăciune în sufletele țărănilor!

Si asta slăbește încrederea în autorități. — Vă despre bani ca să-și petreacă domni, le-am publicat să vadă d. prefect la ce credință poate duce vânt cu sila a unor bilete de bai mascat. Nu trebuia să pere domni pe noi, ci mai mari trebuiau să aibă cum se vând biletele prin sate. Se vede însă că n'au losit la nimica plânsoarea celor doi săteni din căci altfel n'ați recunoaște »stăruință»... Deci măi cu lecțiile de »bună credință și dragoste de adevă vă stropiți înșivă! Pe d. avocat Boilă îl amesteca nedreptul în afacere, căci sătenii s'au plâns dela *Bianu*. Atâta mai aveam cu DVoastră cari, de, sunteți numai »tufa» din care grăiesc alții.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Moșie de vânzare.

În comuna ALECUȘ, în depărtare 8 Km. dela gară, județul Alba inferioară se vinde o moșie, constatătoare din jugăre arător, 15 jug. cositor și 5 pășune, case de piatră și superedificii economice. Adresa vânzătorului o da

(18) 1—3

Administrația gazetei

De vânzare

un loc de casă în Blaj-sat str. Gării 14. Informații da

(18) 2—2.

Ioan Spinean, tipogr.

Feresti

pentru case țărănești. Cine are lipsă de rame

pentru feresti, de rame pentru coarne, să caute la noi.

Tăiem sticlă,

pentru feresti și vindem sticlă tăiată după măsură.

Partenie Spinean,
măstru măsar.

(39) 1—? Blaj-sat, nr. 39.

Tocurile și talpa de cauciuc sunt mai efline și mai durabile de cât piele. Ne păzesc de umezală și frig.

Radio No. 2909

„PATRIA”

bancă pentru credit, comerț și industrie, societate anonimă — Blaj.

Indeplinește toate lucrările de bancă, dă împrumuturi, pe cambii, hipotecare și cont-curent, primește depuneri spre fructificare, mijlocește plățirea cecurilor americane.

Are un magazin de lemne „PLUGARUL”, unde se vinde tot felul de lemn pentru clădiri și măsurari, lemn de foc, pari de vie. Fabrica sa „VULCANUL” produce cărămida și țigla cea mai bună.

Prăvălia sa „CONSUM” vinde toate negoatele pentru trebunțele casei și pentru economie. Are ferărie bogată și tot felul de unelte. Are filială în Teiuș.

Se ocupă cu toți ramii de comerț.

Adresa telegrafică

„PATRIA”

Telefon, în Blaj Nr. 9, în Teiuș 11.

Adresa băncii:

„PATRIA”, BLAJ.

(10) 8—52.